

Déli Hírlap

GAZDASÁGPOLITIKAI NAPILAP

**Románia és Magyarország
közös ügyei a Népszövetség előtt**
Genf, március 7.

A magyar kormány több rendbeli egyezményt, szerződést és megállapodást nyújtott be a Népszövetség főtitkárságához, kérve azoknak jegyzékbe való foglalását és közzétételét. Az egyezmények Magyarország és Románia között jöttek létre. Vonatkoznak pedig eme meg egyezések anyakönyvi és telekkönyvi ügyekben bírósági okmányok kicserélésére, a volt osztrák vagy magyar koronára szóló adósságok és hitelek szabályozására, továbbá letétek felszabadítására, magánbiztosító társaságok ügyeinek szabályozására, az új határok által kettéválasztott megyék, városok és falvak ügyeinek rendezésére és végül a határmenti területek vízgyeire.

Védelmi intézkedések

a tanulni akaró diákok érdekében
Bukarest, március 7.

A bukaresti egyetem kollégiuma ülést tartott, amelyen több tanár réámutatott arra, hogy a diákok egy része folytatni akarja tanulmányait. Ezért javasolták, hogy az egyetemi hatóságok tegyék meg a szükséges intézkedéseket a tanulni akaró diákok védelmére és csak akkor zárják be az egyetemet, ha a rend fenntartása már lehetetlenné válik.

Az Univerzál jelentése szerint a jászi egyetemi diákok csatlakoztak a sztrájkhoz és magukévá tették a bukaresti kartársak követeléseit és egyben kívánták Cuza prefeszor visszahívását. A diákok meg akarták zavarni az előadásokat is, amire az egyetemi tanács nyomban ülést tartott és elhatározta, hogy karhatalmat kér az egyetemi rend biztosítására. A sztrájkoló diákoknak március tizenkettőig haladékot adtak, ellenkező esetben az egyetemet bezárják.

Szerződést köt

Románia és Franciaország
Bukarest, március 7.

A Dimineata szerint politikai körökben az a hír járja, hogy Románia és Franciaország között tárgyalások folynak egy védelmi szerződés megkötése ügyében. A román kormány hajlandó volt a szerződést azonnal aláírni, Briand azonban közölte, hogy ez csak a Népszövetség genfi ülésének lezajlása után lesz lehetséges. Ezenkívül ugyanis a szerződés megkötése Németország részéről könnyen félreértésre adhat alkalmat. A lap úgy értesül, hogy az említett új szövetségi szerződést március hó tizenhetedikén írják alá.

Képkerepezés gyári áron

Reklám képkerepet szaküzlet

Gyári lerakat:
Belváros, Löfler-palota. Kiszposta.
Telefon: 16-86. 52

Lemondott a francia kormány

— A Briand-kormányt leszavazták a kamarában —

Páris, március 7.

Az adójavaslatok kamarai tárgyalása folyamán a Briand-kormányt leszavazták. A fizetésekre vonatkozó adóknál egy független kommunista képviselő azt indítványozta, hogy a javaslat tárgyalását halasszák el. Briand miniszterelnök erre felvetette a bizalmi kérdést. Megejtették a névszerint való szavazást, amelynek eredményeképpen a kamara 274 szavazattal 221 ellenében a javaslat tárgyalásának elhalasztása mellett döntött. A kormány álláspontja tehát ötvenhárom

szavazattal kisebbségben maradt. Amikor a szavazás után Briand miniszter társával együtt elhagyta az üléstermet, azt a kijelentést tette, hogy a köztársasági elnöknek átadja a kormány lemondását.

A fizetési illetékekről szóló szakasz okozta a francia kormány bukását és ennek hírént nyomban közölték Londonnal. Chamberlain a londoni pályaudvaron éppen Genfben való utazása előtt kapta a hírt Briand lemondásáról, amelyet minden megjegyzés nélkül tudomásul vett.

A temesvári új városháza

a belvárosi téli mozi helyén épül

— Hamarosan elkészül az új téli mozi —

Temesvár, március 8.

A mozikedvelő közönség örömeire a város rövidesen felépített az új belvárosi téli mozit, amely impozáns csarnoka lesz a filmrepek bemutatásának. A városi tanács szombaton foglalkozott ezzel a jelentős fontosságú kérdéssel és kiadta a megbízást az új moziépület terveinek elkészítésére. Két kiváló szakember külön-külön fogja elkészíteni egyéni koncepció alapján a tervet, amelyek szerint az új mozi ezerkét néző befogadására lesz alkalmas. Suciú városi mérnök és Marcu, a bukaresti felső műszaki tanács tagja, kapják a városi tanácstól megbízást, hogy terveiket készítsék el. A város vezetősége azután majd a megfelelőbb tervet fogja kiválasztani és ennek alapján az új mozit felépítteti.

A jelenlegi téli mozi mögött, annak közvetlen közelében emelik majd az új és monumentálisnak ígérkező épületet. A nyári mozi területkomplexumának sarkán terveződik az új téli mozgószínház és amíg az építkezés folyik, addig a régi téli moziban, de a nyáriiban is zavartalanul folyhatnak majd az előadások. Erre való tekintettel választották ki az új épület helyét úgy, hogy az ne essék a jelenlegi téli mozi telkére, mert akkor fermakadást szenvedne a mindenkori műsor.

Rendkívül érdekes és eredeti eszmét vetődött fel az új építkezéssel kapcsolatban. A téli mozi terveit ugyanis olyformán készülnék el, hogy az egy központot képez és körülötte idővel, öt vagy tíz esztendőn belül, odaépítik majd tágas fronton az új városházát. A most készülő kereskedelmi iskola épületének frontjával szemben helyeződik majd el a hatalmas méretű városháza, amelynek sarka ott lesz, ahol most a régi téli mozi fekszik. Amíg ez a terv megvalósítható lesz, addig a kiszemelt városházi telket modern parkírozással látják el és a diszes H-gep közepén emelkedik majd az ujonnan építendő téli mozi.

A parlament mandátuma

április harmadikán jár le

Bukarest, március 7.

A Cuvantul arról értesül, hogy a kormány tagjai Orleanu kamarai elnökkel együtt tanácskozást folytattak, amely után megállapították, hogy a kamara és a szenátus mandátumának időtartamát április hó harmadikával nyilvánítják befejezettnek. Elhatározták emellett, hogy a parlament két háza elő törvényjavaslatot terjesztenek, amely kimondja, hogy a törvényhozás időtartama április harma-

dikán, vagy a jelenlegi országgyűlés megalakulásának negyedik évfordulóján szűnik meg. Amennyiben a parlament ezt a javaslatot kétharmad többséggel elfogadja, úgy a parlamenti ülések március hó huszonhétedikéig fognak tartani. Április harmadika ugyanis husvét szombatjára esik és a törvényhozás már egy héttel a husvétii ünnepek előtt szünetet tart. Ezt a javaslatot hétfőn terjesztik a parlament elé.

Házasság utján

nem lehet lakáshoz jutni

Bukarest, március 7.

A kamara közigazgatási bizottsága Dan elnöklése alatt ülést tartott és elvetette a lakbérleti törvény módosítására vonatkozó azt a javaslatot, amely a háztulajdonosoknak megadja a jogot, hogy házasulandó gyermekeik részére a saját házukban átadjanak lakóhelyet. A bizottság a lefolytatott vita során megállapította, hogy ez a javaslat a morálba ütközik, mert az állampolgárok igen csekély hányadát jogtalan előnyökben részesíti másokkal szemben.

Tüntetni akartak

a svájci szocialisták a magyar népszövetségi megbízottak ellen

Genf, március 8.

Genf ismét mozgalmos. A Népszövetség újabb ülésének megkezdésére a Népszövetség tagállamainak képviselői titkárságokkal és egyéb kísérő személyzetükkel megérkeztek Genfben. A szocialdemokraták tüntetésre készültek gróf Bethlen István magyar miniszterelnök ellen a frankügyből kifolyólag, azonban a svájci szövetség tanács fészéltetésére a genfi kantonális kormány valamennyi érkező személyiség biztonságára és zavartalan genfi tartózkodása érdekében megette a szükséges intézkedéseket. Így semmiféle zavaró momentum nem fordult elő.

A népszövetségi tanács ma ül össze. Politikai körökben úgy számítják, hogy ez az új ülés nap tizenegy napig fog tartani. Azok a formalitások, amelyek Németországnak a Népszövetségbe való belépésével kapcsolatosak, három napot fognak igénybe venni.

Az ülészakra érkezett legfontosabb politikai személyiségek már tegnap nem hivatalos jellegű barátságos beszélgetésre jöttek össze. Angol politikusok a Népszövetség mostani üléséről optimiztikusan nyilatkoznak és legfontosabb ténynek tartják ennek irányára Chamberlain beszédének azt a részét, mely szerint Németországnak a Népszövetségbe való belépését nem szabad megakadályozni, vagy veszélyeztetni. Az angol kormány az a felfogása, hogy Németországnak a Népszövetségbe való belépése alapvető javulást jelent és azt támogatni kell. Ennek fontossága mellett minden más kérdés csak másodrendű.

Eladunk

hosszu részletre a gyárvárosi homekszedők mellett

olcsó házhelyeket

Fatelepítők téglák és cserépraktárunk a helyszínen. Építészeti irodánk részletre fölépíti. Tervek, költségvetések és kézi téglaárak ingyen áll rendelkezésre Kardos-telep intézőségénél Belváros, Str. Primária (Városház-utca) 16 sz.

Tőzsdei árfolyamok.

Zürichben a lei 2.275, Párisban —.

Temesvári magánforgalom március 8-án reggel:

(A Temesvári Bank és Kereskedelmi Részvenytársaság belvárosi fiókjának árfolyamai.)
Dollár 235.5, angol font 1151.5, francia frank 8.87, svájci frank 45.06 lira
950, sokol 7.01, dinár 4.18, magyar korona 298, osztrákilling 33.32, márka 56.75.

Magyarország presztizse érdekében manifesztumot intéznek a nemzethez

Budapest, március 8.

Magyarország legnevesebb férfiai, intézményei, továbbá a tudományos és irodalmi testületek vezetői manifesztációra készülnek, amelyet a nemzethez intéznek és amelyben a frankhamisítási ügy kapcsán előállott válságos helyzettel összefüggésben az összetartás és az egység fontosságát hangsúlyozzák. A manifesztáció nem szól a kormány ellen, de mellette sem, hanem a nemzet egyetemét fel-szólítja, figyelmeztetést tartalmaz, hogy ilyen nehéz időben félre kell tenni minden viszálykodást és össze kell fogni a nemzet presztizsének megmentésére. Berzeviczy Albert szerkesztette a manifesztumot, amelynek első aláírója Csernoch János dr. hercegprímás. Az aláírások gyűjtése folyamatban van.

Két vezetőséget kapott a mezőgazdasági kamarák szövetsége

Bukarest, március 7.

A mezőgazdasági kamarák szövetségének alakuló ülése, amelyet a központi földosztó hivatal helyiségében tartottak meg, nagy botrányok között folyt le. A rendi katonai karhatalom tartotta fenn, amelynek azonban különösebb dolga nem akadt. Az ellenzéki delegátusok nagy tüntetést rendeztek a kormány ellen, majd B u z d a g a n képviselő elnöklése alatt a kormánypárti aktól függetlenül megalakították a szövetség elnökségét. Ugyanakkor a liberális párti delegátusok Cipai a n u földművelésügyi államtitkár elnöklésével külön vezetőséget választottak. Végül mindkét párt a maga vezetőségét proklamálta megválasztottnak.

Kivándorlási ügynökök

aknamunkája a magyarság között

Nagyszalonta, március 8.

Végnélküli aknamunka az, amelyet a kivándorlási ügynökök szerté az országban folytatnak és amelynek évente sok ezer szerencsétlen megszedített, félrevezetett ember az áldozata. Alább közlünk egy esetet, amely élénken igazolja, hogy mekkora állati tudatlanságban kerülnek a nyomorult áldozatok az aranyhegyeket ígérő kivándorlási hícnak karmai közé.

Két nap előtt a szalontai állomáson egy részeg embert szállítottak le a vonatról, aki, mikor a rendőrségen ki-aludta mómorát, a következőket adta elő:

— Nagyfaluból, Szilágymegyéből való vagyok. Szombaton többen onnan Váradra jöttünk a holland hajóstársasághoz, amely bennünket Braziliába visz ki. Hat család kélt most utra, de sokan vannak, akik már régebben kimentek. Mi is ebben az ügyben jartunk Váradon, ahol az ügynökökkel megállapodtunk. Ezer lelt vett el tőlünk jutalék címén, egyébként a társaság ingyen visz ki bennünket Amerikába. Hogy hová megyünk, azt még mi sem tudjuk. Azt mondták nekünk, hogy ott kint jobban meg lehet élni. Itt nincsen semmink, hátha ottan lehet mégis valamit szerezni.

Szerencsétlen ember, ha tudná, hogy ott kint a pokol minden szenvedése vár reá, hálát adna a sorsnak, amiért rossz vonatba szállt és ezzel intő alkalmat nyert, hogy még idejében visszatérjen a borzalmak útjáról.

A választójogi javaslat módosítása. Bukarestből jelentik: A kormány szombaton közölte az ellenzék vezérével a választójogi javaslaton eszközölt módosításokat és egyben kéri azok véleményét. A parasztpárt és nemzeti párt vezérei Maniu lakásán ültek össze, ahol a javaslatot részletesen megvitaták.

A külföldön élő kisebbségek érdekében is meg kell adni a nemzetiségeket megillető jogokat

Belgrád, március 7.

A Jugoszláv szkupstinában most tárgyalják a vallásügyi költségvetést és ennek keretében Kraft István dr. német képviselő nagy beszédet mondott a kisebbségekről.

A vallásügyi tárca kisebbségi szempontból is fontos — mondotta — mert a nyelvi kisebbségek egyúttal vallásbeli kisebbségek is. Azután rátért arra, hogy a németek és a szerbek a Vajdaságban évszázadok óta a legbékésebb egyetértésben élnek. Jugoszlávia németisége loyális, azonban törvényesen kívánja biztosítani kisebbségi jogait és azt, hogy

nemzeti egyéniségét

megőrizhesse és kulturális intézményeit saját költségéből fentarthassa.

Azután rátért arra, hogy Romániában az erdélyi szászoknak és a bán-sági sváboknak jobb sorsuk van, mint a jugoszláviai németeknek. A szászoknak különösen vezetett középiskoláik vannak és azokat a vívmányokat, melyeket még a múltban szereztek, megőrizték. Nagyszébenben német egyetemi kurzusokat szoktak tartani, melyeken még a híres J o r g a Miklós román politikus és tudós is megjelent.

A bán-sági sváboknak vannak középiskoláik, elemi iskoláik és tanítóképzőjük. Ezzel szemben a jugoszláviai németek sorsa egészen más. A kulturbund nem működik, a német iskolákba pedig olyan tanítókat neveznek ki, akik nem németek és nem is tudnak németül. Romániában az ellenzéki pártok elismerik a kisebbségek jogait. Jugoszláviában az ellen-

zéki pártok a kormánypárttal együtt a kisebbségek ellen vannak. Maniu Gyula, a román nemzeti párt vezére, akinek hazafiságát nem lehet elvitatni, azt hangoztatja, hogy a nemzetiségeknek meg kell adni az őket megillető jogokat és elsősorban meg kell nekik adni mindazt, amit annak idején a régi román királyság a

Magyarországon élő románok

részére követelt.

Kraft dr. azután felpanaszolja, hogy a jugoszláviai németek rosszabb helyzetben vannak, mint a magyarok. Európában — ugye — minden kisebbségnek minden jót kívánok, de kérem, miért legyen a jugoszláviai németeknek rosszabb dolguk, mint az olaszoknak Dalmáciában vagy a magyaroknak a Vajdaságban? A magyaroknak három gimnáziumuk és egy kereskedelmijük van. Követelem, hogy a németek iskolaügyét is rendezzék végre. Rámutat arra, hogy

külföldön élő szerbek

érdekében is meg kell adni a kisebbségek jogait.

Beszéde befejezésekor javasolta Kraft István dr., hogy a nemzeti kisebbségek ügyének megvizsgálására küldjenek ki egy parlamenti bizottságot. A parlamenti bizottságban minden politikai párt legyen képviselve. Ami a költségvetést illeti — fejezte be szavait — azt a kormánynak a kisebbségekkel szemben tanúsított reakciós politikája miatt nem fogadja el.

A malacpofozó vendégei

— Hajnali barangolás Temesvárott —

Temesvár, márc 8.

Temesvárnak is megvan a maga speciális éjjeli élete. Mert ha érvényben is áll egy órai záróra, azért vannak helyek, amelyekben a meghosszabbított záróráért járó taksa lefizetése után a mulatnivágyó közönség elkölt-heti a pénzét.

Ha ezeken a helyeken végig akar-nám vezetni az olvasót, akkor nem ujságcikket, hanem kis könyvet kellene írnom. Azért csak egy találmányra benyitunk egy-két lokálba és szét-nézünk ott. Hadd lássuk, milyen közön-ség jár oda.

A Gyárvárosban vagyunk. Benyitunk egy kávéházzal kapcsolatos vendéglőbe, amely egy ekzotikus császár-ról van elnevezve. Vendég még kevés van. Egyszerre széles ivben nyílik az ajtó és belép rajta egy elegáns nő. Az ajtó becsukódik utána. A nő egyedül jött. Odamegy az egyik asztalhoz, leveti kabátját, amelyet a pincér föl-akaszt a fogasra, aztán leül. Palackos bort rendel, finomat. Iszik egy-két pohárával. Aztán odainti magához a cigányt. Magyar nótát rendel, csende-set, busulót, hallgatót. Félóra muíva új palack bor kerül az asztalra s a hölgy arcán kigyulnak a piros rózsák, ajkán pedig felcseng sirva a nótás:

Te hagytál el, nem én téged,
Verjen meg az isten téged...

Egyik fájdalmas nótát a másik után dalolja. Így mulat magában két-három óra hosszáig s a cigánynak sür-rün osztogatja a százásokat. Aztán fizet és elmegy.

Ki ez a nő, aki egyedül jár mulat-ni? Egy felsőromániai városból került ide, ahol a férje ügyvéd volt. Elvált-tak. Az asszony a postánál kapott áll-lást és tavaly óta Temesvárott teljesít szolgálatot. Egész hónapokon kereszt-ül szerényen, visszahúzódva él, de ugy elseje után, amikor megkapja a fizetését, rendszeren eljön ide és csaló-dott élete keserűségét dorbézolásba fojtja.

Gyerünk tovább. Megállunk egy vendéglő előtt a Háromkirály-utcában. A helyiséget úgy hívják, hogy Malac-pofozó. Várni kell egy kicsit. A haj-nali háromból még pár perc hiány-zik. Itt pedig pontosan nyitnak. A feljárt előtt cigányzenészek állanak, akik eddig más helyeken muzsikáltak s mielőtt hazamennek, maguk is vágy-nak egy kis borra. Aztán van itt pár fiákeres, még két utcaseprő, akik haj-nali munkájuk megkezdése előtt szív-erősítőre vágnak. Nem hiányzik azonban az intelligencia sem. Nini, itt áll egy tanár, egy ügyvéd, egy orvos, meg egy ujságíró. Eppen nyitják az ajtót, amikor kalapos dámával a kar-ján egy tiszt érkezik oda, nemsokára utána pedig egy őrmester, de két nével.

Bemegyünk a helyiségbe, ahol villanyfény és szolgálatra kész pincérhad fogad. A vendégek szépen szaporod-nak. Itt uralkodik az igazi demokrá-cia. Minden rendü-rangu emberek vannak együtt. Ujabb vendégek jön-nek. Két nő, két férfi. Az egyik nő lehozta a szemére a kaapját és fel-tolta kabátjának prémes gallérját, hogy ne lehessen rá ismerni. A má-sik nem takarja el az arcát. A társ-ság ugylátszik már járt a Malacpofozó-ban, mert egyenesen és gyorsan ha-ladnak keresztül a termen a szeparék felé.

Nézzünk be még egy helyre. De kocsiba kell ülni, hogy hamarosan ki-juthassunk a Józsefvárosba. Egy pin-cehelyiség felett messziről int a transz-parens. Lentről éneklés és cigánymu-zsika hallatszik. Leballagunk a lép-csön s az ajtót kinyitva, bableves szaga csapja meg elsőbben is orrun-kat. De mindjárt utána érezzük a kicsöppentett sörök kesernyész ízt, a likőrök ragadós, émelygős szagát, sőt a buketták borok nemes zamatát, nem-különben a pezsgők illatát. Min-denfelét isznak itt az embe-rek össze-vissza. Olyan sokféle az

ital, akár a beszéd itten. A nemzeti-ségek jól megférnek itt. Románok, magyarok, németek, szerbek át-át-szólnak egymás asztalához.

A lármán túl azonban hallatszik már odakint az aszfalton a munkába siető emberek lépéseinek kopogása. Ezek aludtak az éjjel, most pedig foglalkozásuk után mennek. Indul-junk haza, mielőtt a felkelő nap a borjól és füstös levegőtől megráncso-dott arcunkba kacagna. L. e.

Álnéven bujkált

Temesvárott egy körözött tolvaj

Temesvár, március 8.

A rendőrség már régebb idő óta ke-reste B o r g a n Nicolae, rovvott multu egyént, aki többrendbeli lopás miatt el volt ítélve, de a büntetés elől meg-szökött. Azt a ravasz tervet eszelte ki, hogy álnéven foglalkozást vállal és így nem találhatják rája. Sikerült egy falujabeli legény nevére munka-könyvet szerezni és ezzel C i o s N i c o l a e néven Temesvárott beállott kocsi-s-nak. Több hónapra keresztül rendszeren viselkedett munkahelyén és senki sem sejtette, hogy a jóviseletű C i o s N i c o l a e körözött tolvaj. A napokban azon-ban találkozott az igazi C i o s N i c o l a e-val és ugylátszik, megijedt, hogy tur-pisága kiderül. Szolgálatából eltávo-zott és meg akart szökni Temesvárról is. A szökéshez azonban előbb pénzt akart szerezni. Belepóztott S c h i f f József Aradi-uti lakos házába és on-nan hat darab — összesen huszezer lei értékű — férfiruhát lopott. Schiff feljelentésére a rendőrségnek sikerült a tolvajt elfogni, még mielőtt a lopott ruhákat eladhatta volna. A rendőrsé-gen aztán kiderült, hogy a neve tulaj-donképpen B o r g a n és hogy már rég-óta keresik.

Vérfürdőt rendezett

hálából egy nyugdíjas postás

Budapest, március 7.

A Budapest közelében lévő Veres-egyháza községben késő este kopog-tattak Horváth Jenő gazdálkodó ablakán. A kopogtató N é m e t h I m r e nyugdíjas postás volt, Horváthék ismerőse, aki elmondta, hogy elvesz-tette a lakása kulcsát és nem talál ilyenkor késő este lakatost, aki a zárat fölnyissa. Németh szállást kért éjsza-kára és Horváth szívesen bocsátotta be. Mikor a háziak lefeküdtek, N é m e t h kijelentette, hogy már csak egy-két órája van az indulásig s erre a rövid időre nem érdemes lefeküdni, azért tehát a sötétben egy széken ülve marad.

Horváth Jenő hajnalban hirtelen arra ébredt, hogy valaki szörnyű ütést mért a fejére. Fel akart az ágyból ugrani, de visszaesett. A sötétben csak azt láthatta, hogy egy férfi magasa emelt bárdal áll előtte. Torkaszakad-tából kiabált, mire a támadó eltűnt. Aztán elvesztette eszméletét s csak reggel tért magához. Csupa vér volt és rémülten látta, hogy a felesége a másik ágyban szintén vérben fekszik. A szomszédok találtak rájuk és kór-házba szállították őket. Horváth val-lomása alapján a csendőrség elfogta Németh Imrét. A postás tagadja, hogy a rablótámadást ő követte volna el. Lehetségesnek tartja, hogy az ő távo-zása után lopódzott be valaki a házba. Némethet egyelőre őrizetben tartják.

AVERESCU NEM MEGY AZ ELLENZÉKKEL. Bukarestből jelentik: Maniu Gyula, Stere Constantin és Averescu tábornok tanácskozás-ra ültek össze, amelyen Averescu közölte, hogy a néppárt nem vesz részt a többi ellenzéki párt által a választójogi reform ellen indított harcban. Hajlandó azonban a törvényjavaslat megszavazása után helyreállítani az egységes frontot az általános választá-sok idejére. Maniu és Stere ezzel szem-ben kijelentették, hogy ilyen körülmények között a néppárt és a többi ellenzéki párt között a kapcsolat meg-szünt.

Hírek

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Plaza St. Georgea (Szentgyörgy-tér) 4.

Telefonszámok:

Szerkesztőség: 2-52.

Kiadóhivatal: 2-52.

Nyomda: 19.

Felelős szerkesztő lakása: 2-42.

Elfizetési árak:

Egy hónapra 60 lei, három hónapra 160 lei, fél évre 300 lei, egy évre 600 lei. Egyévi ára 2 lei, az 6-királtságban 3 lei, Magyarországra 2000 kor., Jugoszláviában 1 dinár, Csehszlovákiában fél ok., Ausztriában 20 garas.

Felelős szerkesztő:

Vuchetich Endre dr.

JÓNAPOT KIVANOK, kedves olvasóm, azaz, hogy jóreggelt, mert reggel hét óra előtt köszöntök ezentul naponta hozzád. Első jóismerősöd leszek, aki reggel, amikor elhagyod a lakásodat, feléd bökölök, hogy elmondjam neked, mi minden történt a világon a legutolsó huszonegy óra alatt és hogy lassad, mennyire igyekszem szószólója lenni a közérdeknek, mindnyájunk érdekeinek és így a te érdekeidnek is. Amikor reggel a lakásodból az utcára lépsz, engem már ott találás read várakozva. Hinni szeretném, hogy szívesen fogadsz s magaddal viszel a villamoson, hogy társalkodó legyek az uton, amíg odaérsz, ahol napi kenyeredért dolgozol. Magaddal vihetsz, hogy ne unatkozz az uton és hogy kissé szórakozz, mielőtt nekilátsz a nehéz munkának. Örömmel járulok eléd reggelente és köszöntelek. A barátod akarok lenni ezen is, kedves olvasóm s kérek, hogy te is tartsd meg részemre eddig tapasztalt barátságodat. Tehát jónapot kedves olvasó, azaz jóreggelt mártól kezdve minden reggel való találkozásunkkor.

— Janovich Gyula utolsó útja. Nagy részvét mellett ment végbe Janovich Gyula nyugalmazott miniszteri tanácsos temetése. A gyász-házban Temesvár városának igen sok ismert személyisége jelent meg, hogy a végtisztességi szertartáson részt vegyen. Az ügyvédi kamara Cigareanu Liviusz dr. dékán vezetésével küldött-ségileg képviseltette magát. Azonkívül ott volt a nyugdíjasok szövetségének és az Állatvédő Egyesületnek küldöttsége. A beszterlési szertartást Metzger Márton dr. főesperes végezte nagy papi segédlettel. A temetőben Harzer Agost nyugalmazott pénzügyi főtanácsos mondott megható beszédet. A megboldogult lelkiüdvéért a gyárvárosi görög katolikus templomban ma délelőtt kilenckor, a józsefvárosi római katolikus plébániatemplomban holnap reggel kilenckor lesz az engesztelő szentmiseáldozat.

— Szilágyi M. Dózsa konferenciabeszédei. Szilágyi M. Dózsa premontrei kanonok, a jeles hitszónok, temesvári konferenciabeszédei, melyekről már megemlékeztünk, szerdán kezd meg. Délután hatkor a józsefvárosi zárdatemplomban a nők és este nyolckor a plébániatemplomban a férfiak számára beszél. Az utolsó konferenciabeszédek szombaton lesznek.

— A temesvári ügyvédi kamara közgyűlése március huszonegyedikén délelőtt tíz órai kezdettel a Balázs-téri nagy tárgyalóteremben lesz.

— A gyárvárosi katolikus hitközség közgyűlése vasárnap délelőtt folyt le. A jelentéseket vita nélkül tudomásul vették. Elhatározták, hogy a plébániatemplom idei huszonöt éves, a plébániahivatalnak pedig kétszáz éves jubileumát nagy ünnepek között ülik meg. Választás nem volt.

A bányai parasztpárt kongresszusa vasárnap volt Temesvárott Teicu János dr. oravicai orvos elnöke alatt. Több felszólalás után Brudariu ügyvéd a nemzeti pártot támogatta beszédében, majd elhatározta az intenzív szervezési munkát és megalakították a választmányt, mire a kongresszus véget ért.

* Heim Emmy, akinek szombat esti nagyszerű hangversenyére még visszatérünk, a közönség óhajának engedve, második hangversenyét teljesen új műsorral pénteken, március 12-én ismét Freund Leo kamarazene-teremben rendezi. Jegyek Löblnél.

Üzenet a Marsból. A cambridgei csillagda, amely régóta kísérletezett, hogy a többi bolygóval rádió útján összeköttetést teremtsen, tegnap a következő üzenetet fogta föl: Azt hallottuk, hogy F a Mihály temesvári Telekház-téri és Mária melletti üzleteiben kitűnő felvágott van. Nemsokára a Földre látogatunk, hogy azt megköstöljük.

— Szabadlábba helyezett vasuti tolvajok. Mintegy három hét előtt megittuk, hogy a józsefvárosi pályaudvaron az ott vesztelő teherkocsikból nagymennyiségű árut lop-tak. Akkoriban számos letartóztatás is történt. A letartóztatott egyének közül most a vizsgálóbíró Martin Adámot, Dávid Mihályt, Dávid Józsefet, Berza Erzsébetet és Minda Katalint, akikről kiderült, hogy csak kis mértékben terhelik őket bűnrészesség, szabadon bocsátotta. Az eljárás azonban továbbra is folyik ellenük.

— Meghívó. A Temesvár-Erzsébetvárosi Társaskör 1926. március hó 21-én délután három órakor az egy-leti helyiségben rendes évi közgyűlést tart, amelyre tagjait ezuton meghívja. Tárgysorozat: 1. Elnöki megnyitó, két hitelesítő kijelölése. 2. Titkári jelentés. 3. Pénztárnoki jelentés. 4. Számvizsgáló bizottság jelentése. 5. Az 1926. évi költségvetés megállapítása. 6. A járandó lapok megállapítása. 7. Esetleges indítványok, melyek azonban az elnökségnek nyolc nappal előbb írásban bejelentendők. Határozatkép-telenség esetén a közgyűlés f. é. március 28-án fog megtartani. Az elnökség.

* Az Unio függetlenségének 150 éves jubileumára Philadelphiában vilákiállítást rendez, mely az elő-jelek szerint minden eddigig felül fog mulni. A 300 hektárnyi kiállítási területén 8 darab egyenként 36.000 négyzetméter területű csarnok épül, hol a modern technika minden csodája, a kereskedelem, ipar és a tudomány haladása kerülnek bemutatásra. A ki-állítási alkalmából az egész világ minden részéből özönlenni fognak a látogatók. Romániából már eddig is nagyszámú gyáros kereskedő és pénzügyes jelent-kezett, kiknek legnagyobb része azon céllal utazik Philadelphiába, hogy ott új üzleti összeköttetésekre tegyen szert, számosan pedig rokonai látogatására használják fel ezen kedvezményes áru luxus utazási lehetőséget. A kiállítással egyidejűleg lesz a chicágói eucharitikus kongresszus, az itthakai botanikai kongresszus és a new-yorki nemzetközi bélyegkiállítás. Az érdek-lődőknek mindennemű felvilágítással díjmentesen szolgál N. Brück, Belváros Hunyadi-utca 8.

— Három tiszt letartóztatása a prágai robbanás miatt. Prágából jelentik: A katonai parancsnokság letartóztatott három tisztet, mert az a gyanu merült fel ellenük, hogy őket terhelte a felelősség a páratlan pusztítást végzett gránátrobbanás miatt. Általában a három tiszt könnyelműen végezte a több száz gránátot tartal-mazó szállítmány fuvarozását. Amikor Gaid a tábornok a rémes katasztrófa helyszínén megjelent, Haris kom-munista képviselő öklével megfenye-gette és kiáltott rá: Ez a ti militariz-mustok gyümölcse! A robbanás okozta kár négy és félmillió szokol.

— A halál vasutja. Bukarestből je-lentik: Fetesti álmában két teher-vonat összeütközött. Mindkét mozdony és hét teherkocsi pozdorjává tört, két vasutas szörnyet halt. A pálya annyira megrongálódott, hogy a forgalmat át-szállással bonyolítják le.

* Lloyd Taverna az elite-közönség ta-lálkozóhelye.

MOZI

Belvárosi mozi: március 8. és 9.
Gyárvárosi mozi: március 10. és 11.
Mehaiál mozi: március 13. és 14.

Az éjjeli express titka

Kalandor-dráma amerikai stílusban. 10 felvonás.

A felülmulhatatlan filmmesternek, Harry Piel-nek saját rendezése. A főszerepben Harry Piel, a szép Day Holm, Albert Raulig komikus, Josef Davert közreműködésével.

Harry Piel felülmulja ön-önmagát!

A berlini „Capital“ mozgóképszínház első előadásánál, egy század rend-ört hívtak telefonon, hogy a szimpatikus akrobata tolongó híveit vissza-tartsák. Az egész sajtó dicséri ezen művészt, aki az utóbbi alkotásaiban a lehető legtökéletesebbet alkotta a moziművészetben.

„Acht-Uhr-Abendblatt“ írja: A legfantasztikusabb és legvakmerőbb helyzetek, üldözések, ugrások, örült hajszában, idegeinkre hatók s el-fojtják léleketünket.

„Tageszeitung“ írja: Egy új szenzációs film, amely alkalmat nyújt a szimpatikus Harry Pielnek, hogy ügyességét nyilvánítsa. Két órán ke-resztül állandó remegésben tartja az embert.

„Lichtbild-Bühne“ szaklap, ezen kritikához a következő megjegyzést fűzi: „Egy eredeti Harry Piel film, s ezzel mindent mondtunk“.

Jön!

A pedákirály

A szimpatikus Biscot-tal (Bimbula), ki a timisoarai sportkedvelők öröme lesz.

* Jadlowker világhírű kamara-énekes elhalasztott hangversenye e hó 10-én lesz megtartva. A már vál-tott jegyek megtartják érvényességüket. Még csekély számú jegy a „Banat“-nál.

* A filadelfiai vilákiállításra a chicágói eukarisztikus kongresszusra, az itthakai botanikai kongresszusra, valamint az Egyesült Államokba való lukszusutazásokra mindenféle felvilágo-sítást és utbaigazítást tartalmaz a Globus legújabb száma. Díjtalanul megkapható a Hamburg—Amerika-Linie r. t. irodájában, Temesvár, Mercy-utca 2. Telefon 16—58.

* A Pátia kávéház teljesen át-alakított, modern izléssel berendezve, elsőrendű művészi zenekar mellett csupán a közönség részére a modern táncok vonzó helyisége.

Sport

VASÁRNAPI EREDMÉNYEK.

Temesvár. Kinizsi—Politechnica 9:0 (1:0). TAC—Rapid 2:1 (2:0). Kisoda—Kadima 3:1 (0:0). A Kadima első ve-resége. Freidorf—Patria 2:0 (2:0).

Zsombolya. TMTE—ZsSE 2:0 (2:0). ZsTK—Fortuna 3:0 (1:0). ZsMTE—RMSE 4:2 (1:1).

Arad. AAC—Gloria 1:1 (1:0). AMTE—Olympia 7:0.

Lupény. Jiul—Hakoah 3:1 (3:1).

Kolozsvár. KAC—CFR 4:2 (3:2).

Victoria—RMS 6:4 (5:2). Academia—KKASE 3:2 (1:1). Universitatea—Haggibor 4:0 (1:0).

Nagyvárad. : Nagyszalontai SC—Makkabea 3:1 (2:0). Bihorul—CFR

1:1 (1:0).

Közgazdaság

* A TEMESVÁRI SZERB TAKA-REKÉPÉNTÁR R.-T. értesíti m. t. részvényeseit, hogy f. évi március 22-től kezdődőleg, az osztalékok kifizetése alkalmával a III. és IV. kibocsátású ideiglenes, valamint a régi koronáról szóló részvényeket új részvényekkel cseréli be.

— Általános Kölcsönös Se-gélyező Szövetkezet címmel Temes-várott (Belváros, Str. Praporgescu (Báthory utca) 3, I. em.) egy altruiz-tikus intézmény alakult, melynek igazgatóságában a bukaresti és temes-vári közelet több vezető egyenisége szerepel. A szövetkezet alapítói elhatározásukban tisztán emberbaráti célok vezették. A rettenetes világégés után bekövetkezett, szinte katasztró-fális gazdasági összeomlás rengeteg vagyont temetett romjai alá. A keser-ves nélkülözések között félrekerült vagy hadikötvényekbe fektetett taka-rekfillérek elvesztek s öregember, fiksztetésű, tisztviselő, kereskedelmi alkalmazott, kereskedő, iparos és munkás, de még az intellektüellek óriási tábora is a mai kereseti visz-onyok között soha többé nem kerül abba a helyzetbe, hogy vagyont gyűjtsön vagy valamire való meg-takarításokat eszközöljön. Ha a család-fenntartó elhal, a családját a nyomor keríti hatalmába. Az új szövetkezet ettől a kétségbeesítő nyomorúságtól akarja tagjait megmenteni, mert elhalt tagjainak hozzátartozói huszonegy órával a tag elhalálása után 100.000 lei segélyben részesülnek. Már ez az egy tény egymagában is elegendő ok arra, hogy az új szövetkezetet olvasóink fokozott figyelmébe ajánljuk.

Apró hirdetések

Házasságot legelőnyösebben közvetít. Min-den megbízás eredményéért garantiál. Cég-jelzéstelen levelezés. „Amor“ Timisoara, I., Gen. Praporgescu 7.

Csapágyakat, közlőműveket, fali- és függő-gyámokat, kapcsolókat legelőnyösebben szál-lít Friedrich Testvérek gépgyára Timisoara.

Keresek korcsmát vagy vendéglőt bérbe vagy elszámolásra. Nagyobb ovadékkal rendelkezem. Cimeket „Ovadék“ jellegre a kiadóba kérek.

Gyermekkoszlik nagy választékban és kár-pitos árak állandó raktáron. Kanizsay, III. Hunyadi-ut 16. (Dr. Bickl-féle ház.)

Eladó egy Yost rendszerű írógép, 4000 leies árban. Engelmann, III., Korona-utca 25.

FARMODONT
ROKON

Meghívó.

A

Jemesvári Szerb Takarékpénztár

Részvénytársaság, Jemesvár

ezennel tisztelettel meghívja részvényeseit az 1926. évi március hó 21-én, vasárnap, az intézet helyiségeiben megtartandó

XIV. évi rendes közgyűlésére

Tárgysorozat:

1. A jegyzőkönyvvezető és két hitelesítő választása.
2. Az igazgatóság jelentése az alaptőkeemelés keresztülviteléről és az ezzel kapcsolatos alapszabályváltoztatásról.
3. Az igazgatóság jelentése az 1925. üzletéről.
4. A felügyelőbizottság jelentése.
5. Az 1925. évi zárszámadások jóváhagyása, valamint az igazgatóság és felügyelőbizottság részére a felmentvény megadása.
6. Az igazgatóság javaslata az 1925. évi nyereség felosztásáról.
7. Az igazgatóság választása.
8. A felügyelőbizottság választása.
9. Az igazgatóság javaslata az alaptőkének 10,000.000.— leire való fel-emeléséről és felhatalmazása ennek keresztülvételére.

Kivonat az alapszabályokból. 13. §. Minden részvény után a tulajdonost a közgyűlésen egy szavazat illeti. Csak azon részvényes bír szavazati joggal a közgyűlésen, akinek részvényét legkésőbb 30 nappal a közgyűlés megtartása előtt nevére átírták és aki a részvényeket a még nem esedékes szavazatokkal együtt legkésőbb három nappal a közgyűlés megtartása előtt az intézeti pénztárnál vagy az igazgatóság által külön megállapított helyeken letétbe helyezte. A letétbehelyezésről kapott elismervények igazolásul szolgálnak a közgyűlésen való részvételre.

Vagyon.

Mérlegszámla 1925. december 31-én.

Teher.

Vagyon.				Teher.				
	Lei	bani		Lei	bani		Lei	bani
Pénztárkészlet és valuták			10,784.457	26	Részvénytőke			
Váltótárca			3,383.772	70	Tartalékalapok:			5,000.000
Értékpapírok			638.583	22	Rendes	1,302.449	16	
Különféle adósk			67,374.527	30	Árfolyamkülönbözözetekre	131.641	84	
Kauciók			625.000	—	Kétes követelések tartalékalapja			3,000.000
Letétek			3,592.240	—	adótörvény 32. §-a alapján	1,565.909	—	19,472.712
Ingtatlanok			245.082	—	Betétállomány			53,277.030
Leltár			134	—	Különböző hitelezők			625.000
					Kauciók			3,592.240
					Letétek			52.282
					Fel nem vett osztalékok			
					Tiszta nyereség:			
					Áthozat az 1924. évről	20.789	79	
					1925. évi tiszta nyereség	1,603.740	79	1,624.530
								58
			86,643.796	48				86,643.796
								48

Tartozik.

Veszteség- és nyereségszámla 1925. december 31-én.

Követel.

Tartozik.				Követel.				
	Lei	bani		Lei	bani		Lei	bani
Költségek:								
a) fizetések, drágasági pótlékok								
b) bér és különféle kiadások			2,174.128	47	Nyereségáthozat:			
Állami adók			64.354	—	az 1924. évről			20.789
Nyereségáthozat az 1924. évről	20.789	79			Különféle számlák kamatjövödelme			964.134
1925. évi nyereség	1,603.740	79	1,624.530	58	Jutalékok és nyereség valutákon és valutaüzleteken, valamint különféle egyéb nyereségek			2,878.089
			3,863.013	05				3,863.013
								05

Timișoara, 1925. december 31.

A z i g a z g a t ó s á g

Dr. Zsivanovits Mihály s. k.
alelnök.Georgievits M. Kosta s. k.
elnök.Hausza Rudolf s. k.
ügyvezető igazgató.Valkovici Viktor s. k.
Spatariu L. Georghe s. k.Gavriloovits András s. k.
Prekajski Paja s. k.
Megvizsgálta és rendben találta aRajna Gyula s. k.
a devizaosztály igazgatója.

f e l ü g y e l ő b i z o t t s á g:

Murgu András s. k.

Zsivanovits Demeter s. k.
elnök.

Kostits Szlobodan s. k.

Arsenovits Sándor s. k.

Stojkovits Radivoj s. k.

Helicon könyvnyomda nyomatta, Timișoara.

Feltűs kiadó: VARNAY ELEMÉR dr.